

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország Alaptörvénye (2011.04.25) többek között arról rendelkezik, hogy „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez” amelynek alapján „elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.” (XX. és XXI. cikk)

A tudományok képviselői által előre jelzetten – amelyet számos nemzetközi és hazai kutatás során nyert tényadatok igazolnak vissza – megkerülhetetlenül foglalkozni kell a légkörben, és a természetben tapasztalható negatív változásokkal, az egyre növekvő évi hőmérsékletátlag-növekedéssel, amely közvetlenül is érintik hazánk, ezen belül Budapest, és így a kerület lakosságát.

A változás-követés nemzetközi rendszerében, az adatok minél szélesebb körű hiteles rögzítése mellett, és az eredmények kiértékelése során többek között az is bizonyítottá vált, hogy tevőleges cselekvésre lokális szinten is szükség van.

A változásról és hatásairól ugyanis már testközelből is rendelkezünk tapasztalatokkal, amelyek egy részére az adottságok és lehetőségek szerint egyénileg kereshetünk és találhatunk hatáscsökkentő eszközt, ez azonban csak maximum egy lakótér vonatkozásában jelent részleges megoldást (extrém meleg idején a szobaklíma).

Megkerülhetetlenül itt szükséges megjegyezni, hogy a városokban élők érthető igénye meglehetősen paradox, mivel élhető környezet kialakítását, a levegő minőségének javítását, és a zöldfelületek növelését igénylik, mi több követelik, miközben mikrovilágukban az állandóságért, a megszokottért, a változatlanságért küzdve az egyre kiterjedtebb motorizációt alkalmazzák, amely lokálisan és összességében is mérhető hőmérsékletnövekedést eredményez.

Az épített környezet, kiemelten a nagyvárosi beépítettség eredményeként jelentősen növekszik a környezeti hőmérséklet, amely az időjárás-változás következményei által tovább csökkentik egy adott terület élhetőségét. Ugyanis az elmúlt években jelentősen emelkedtek az extrém meleget jelentő nyári napok számai, amely hőhullámok a kellemetlenségük mellett már komoly egészségügyi kockázatokat is eredményeztek. Az intenzív beépítettséget, így egy terület hőtehetlenségét tovább növelik a nagy felületigénnyel létrehozott gépjárműparkolók, továbbá az olyan pormentesített (betonozott, aszfaltozott) felületek, amelyek funkcióváltást követően visszamaradtak.

A hőtartókéesség látványos és eredményes csökkentése felszíni gépjárműparkolók esetében a földfelszín alatti parkolók, illetve parkolóházak építésének rendeleti előírása irodák, 100 lakást meghaladó beruházások, ipari létesítmények esetén jelentene érzékelhető javulást, továbbá a már meglévő földfelszín alatti gépjárműparkolók használatának ösztönzése,

elősegítése, illetve a funkcióváltást követően visszamaradt felületek felszámolása, és zöldfelület kialakítása nagy vagy közepes lombtömeget, így árnyékot eredményező fák ültetésével.

Mivel az épített környezet majd' minden elemére van törvényi megfogalmazás, valamint az érintett szakterület által a részekre és ezek elemeire magyarázat, amelynek közérthető végeredménye, hogy a városi felszínek meghatározó többsége épületekkel fedett, illetve mesterséges burkolatú. A mesterséges felszíni anyagok (betonozott, aszfaltozott) felszíni fajhője jellemzően alacsony vagy kicsi, ezért az elnyelt energia fokozottan növeli a környezet, együttesen a városok hőmérsékletét, azaz lokálisan és együttesen a város hőtehetlenségét. A közvetlenül egymás melletti mesterséges felszíni anyag, és a burkolattal nem rendelkező, természetes felület (fűvel borított) hőmérsékletmérése között – bárki által érzékelhetően – minden évszakban, de nyári időszakban különösen, extrém magas eltérések alakulnak ki.

Meglátásom szerint önkormányzatunk akkor jár el helyesen, és képviseli az itt élők érdekeit, ha a beépítetlen felületek maradványhányadát értéként kezelve, az önkormányzati hatáskörben lévő közterületeken bekövetkezett funkcióváltás okán visszamaradt mesterséges burkolatok (beton, aszfalt, kerámia) felmérésre, és tervezetten elbontásra kerülnek. A mesterséges felületek elbontását követően természetes felületek, a lehetőségek figyelembe vételével árnyékoltságot növelő közepes, vagy nagy lombtömegű fák ültetésével érzékelhetően, mérhetően csökkenthető a hősziget-hatás mértéke, amellyel a közvetlen környezetében élők közérzete, és általános egészségi állapotuk javulása is elérhető.

A fizikai tényként mérhető városi hősziget-hatások csökkentésének elsődleges célja a negatív élettani hatások csökkentése, amely az egyéb városi egészségkárosító hatások felerősítője.

Mindezek alapján kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, és a határozati javaslatok támogatására, elfogadására.

Budapest, 2018. november 7.

Szabó György
képviselő